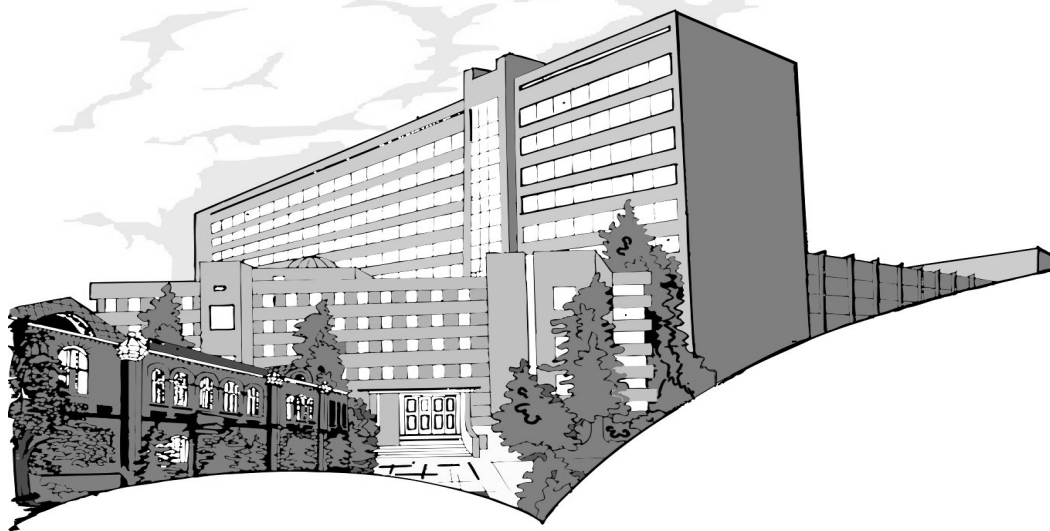

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Соціально-психологічний факультет
Konstanyin Preslavsky university of Shumen faculty of education
Vitautas Magnus university (faculty of Social Sciences)
Департамент освіти, науки та молоді
Херсонської обласної державної адміністрації
Управління освіти Херсонської міської ради

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ ВИКЛАДАЧА ВИШУ: ЗДОБУТКИ ТА ІННОВАЦІЇ

**Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

3-4 жовтня 2019 р.

Херсон – 2019

УДК 37.09:378.22:364.6(073)

Т 28

*Рекомендовано до друку вченою радою
Херсонського державного університету
Протокол №4 від 28.10.2019 року*

Творча майстерня викладача вишу: Зб. наук. праць за
Т 28 матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 3-4 жовтня
2019 р.) / за заг. ред. С. В. Копилової. – Херсон: ФОП Вишемир-
ський В. С., 2019. – 108 с.

ISBN 978-617-7783-23-6

У збірнику вміщено матеріали науково-практичної конференції, проведеної кафедрою соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології Херсонського державного університету в м.Херсоні 3-4 жовтня 2019 року.

УДК 37.09:378.22:364.6(073)

ISBN 978-617-7783-23-3

© Автори матеріалів, 2019
© ФОП Вишемирський В.С., 2019

ЗМІСТ

Секція 1

Творчість як механізм розвитку: філософське, соціологічне, психологічне розуміння творчості 6

Бондар А.С.

ТВОРЧА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД..... 6

Бордюк В.М.

АВТЕНТИЧНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТІВ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ..... 9

Дмитренко Т.О., Яресько К.В.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПІЗНАННІ ЯК НАПРЯМІ СУЧАСНОЇ НАУКИ 12

Копилова С.В.

ФЕНОМЕН ТВОРЧОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ НАУКОВОЇ ПАРАДИГМИ 14

Костючков С.К.

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ 18

Секція 2

Творчий потенціал викладача вишу: умови реалізації 21

Дикуха В.С.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З МОЛОДДЮ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ 21

Огородник В.О.

СЕКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ ЗВО ЯК ОСЕРЕДОК ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА..... 24

Мартиненко С.О.

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ: КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ ВСТАНОВЛЕННЯ..... 27

Волошин О.В., Спірідонова О.О.

ПЕРІОДИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ..... 33

Секція 3

Особливості професійної підготовки фахівців соціально-гуманітарного профілю 38

Гуріч В.О.

З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ
СТУДЕНТА: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МОТИВАЦІЯ УЧАСНИКІВ..... 38

Колбіна Т.В.

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У
СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН 43

Швець Т.М.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ/ПЕДАГОГІВ У ХЕРСОНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ 46

Секція 4

**Соціокультурні й психологічні детермінанти творчого
розвитку особистості 52**

Воротинцев С.Ю.

ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ/СНІДУ
СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ..... 52

Дереш В.С.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ У СІМЕЙНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ.....57

Коршун Т.В., Панфілов А.О.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ
ОРІЄНТАЦІЙ МОЛОДІ..... 60

Коршун Т.В., Величко Р.В.

НАЦІОНАЛЬНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ, НАЦІОНАЛЬНИЙ
ІЗОЛЯЦІОНІЗМ ТА КСЕНОФОБІЯ В УКРАЇНІ 62

Коршун Т.В., Ножко О.В.

СОЦІАЛЬНА СЛУЖБА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК
СУБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ 65

Спічак Х.М.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ЗДОРОВ'Я ... 68

Федорова О.В.

ОКУПАЦІЙНА ТЕРАПІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ МЕДИКО-
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ІНВАЛІДАМИ 71

Федорова О.В., Маркова Д. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ РОЗУМОВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ	77
Федорова О.В., Соколова Т. БУЛІНГ ЯК АКТУАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	80
Черкашина Т.О. ЛУКІЗМ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	83
Шапошникова І.В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	88
Секція 5	
Інноваційні методики у викладанні професійно орієнтованих дисциплін	
91	
Дубовик Л.П., Кострицький В.Г. КОНСТРУЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	91
Філіппова В.Д., Ковальська Н.М. КОУЧІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ	94
Лопушинський І.П. УПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ.....	97
Cherniavska T. GŁÓWNE CECHY SZKOLENIA SPECJALISTÓW LOGISTYKI W WYŻSZEJ SZKOLE ZAWODOWEJ	100
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	105

content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&qid=1569501005025
&from=EN

2. Тест-опитувальник мотивації досягнення А. Меграбяна// Персонал. № 3/2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://personal.in.ua/article.php?ida=470>

Колбіна Т.В.

*Доктор педагогічних наук,
професор кафедри іноземних мов
та міжкультурної комунікації
Харківський національний
економічний університет ім. С. Кузнеця
tkolbina55@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Рівень професіоналізму сучасних фахівців міжнародних відносин в умовах глобалізованого світу визначається не тільки ґрунтовними теоретичними знаннями і практичними вміннями, а, передусім, міжкультурною компетентністю, що забезпечує ефективну взаємодію з діловими партнерами інших країн. Це зумовлено тим, що вони здійснюють свою професійну діяльність у міжнародному соціально-культурному середовищі, що є системою зовнішніх умов і факторів, які впливають на їхню комунікативну поведінку.

Фахівці з міжнародної відносин створюють особливу групу, основною сферою відповідальності якої є, насамперед, організація міжнародної діяльності та управління нею через комунікацію з іноземними партнерами, що потребує високого рівня комунікативних умінь і специфічних особистісних якостей. Учасники процесу міжкультурної комунікації як представники різних культур мають відмінності у світогляді, ціннісних орієнтаціях, комунікативному стилі, особистісних характеристиках, нормах комунікативної поведінки, використанні засобів комунікації (вербальних і невербальних).

У наукових публікаціях (С. П. М'ясоєдов [1], G. Hofstede [2], M. Stich [3] та ін.) наголошується, що у сучасному міжкультурному світі фахівець має навчитися аналізувати особливості інших культур і враховувати їх у професійно-діловій комунікації, розуміти причини виникнення міжкультурних конфліктів й уміти їх запобігати; плідно працювати в міжкультурних «командах», проводити міжнародні переговори з дотриманням морально-етичних принципів спілкування, нести соціальну відповідальність за свою діяльність і прийняті рішення.

У державних нормативних документах і стандартах вищої освіти обґрунтовано необхідність створення оптимальних умов для набуття студентами загальних і професійних компетентностей, формування комунікативної спроможності рідною та іноземними мовами, розвитку особистісних і соціальних якостей, які забезпечують успішне виконання професійної діяльності.

Керуючись зазначеними документами, підготовку фахівців міжнародних відносин до міжкультурної комунікації слід організувати як цілісний педагогічний процес, що інтегрує навчання, виховання, соціалізацію у професійному і соціальному середовищі, всебічний розвиток особистості. Організація і реалізація педагогічного процесу має здійснюватися на принципах особистісно орієнтованого навчання з метою формування досвіду професійної діяльності в умовах міжкультурної комунікації, підвищення культури соціальних відносин її учасників.

Реалізація педагогічного процесу формування міжкультурної компетентності фахівців міжнародних відносин потребує відповідної організації навчальної діяльності, управління нею і спілкування між його суб'єктами. Для організації необхідно спроектувати педагогічну систему, компоненти якої (суб'єкти навчальної діяльності, цілі, принципи, зміст, методи і форми) мають відтворювати специфіку професійної діяльності майбутніх

фахівців; для управління навчальною діяльністю – розробити й впровадити відповідну педагогічну технологію, що ґрунтуються на концепції поетапного засвоєння знань і формування понять із застосуванням адекватних до поставлених цілей дидактичних засобів; для досягнення суб'єкт-суб'єктної взаємодії «викладач ↔ студенти» – здійснювати спілкування під час навчання на діалогічних засадах.

Особистісно орієнтована технологія формування міжкультурної компетентності фахівців міжнародних відносин, яка моделює ситуації майбутньої професійної діяльності на заняттях, дозволяє створити атмосферу відкритості, вільного обміну думками, смислами, цінностями і емоціями. У процесі розв'язання ситуацій спільної продуктивної діяльності посилюються міжпредметні зв'язки, відбувається інтеграція знань з різних наукових напрямів, результатом чого є формування системного мислення майбутніх фахівців і розвиток їхнього творчого потенціалу. Таким чином студенти набувають досвід творчої діяльності завдяки переходу на рівень самоорганізації і самоуправління своїм навчанням.

Таким чином, формування міжкультурної компетентності у системі підготовки фахівців міжнародних відносин забезпечує розвиток їхніх суб'єктних, професійних, комунікативних і моральних якостей. Для успішного формування досвіду міжкультурної комунікації студентам необхідно засвоїти систему знань стосовно іншої культури та ціннісні орієнтації її представників, усвідомити комунікативно-поведінкові норми соціальних відносин з ними, сформувати відповідні особистісні якості.

Література:

1. Мясоедов С. П. Основы кросскультурного менеджмента: как вести бизнес с представителями других стран и культур : учеб. пособ. / С. П. Мясоедов. – М. : Дело, 2003. – 256 с.
2. Hofstede G. Interkulturelle Zusammenarbeit: Kulturen – Organisationen – Management / G. Hofstede. – Wiesbaden: Gabler, 1993. – 328 S.

3. Stich M. Interkulturelle Kompetenz: Management von Erwerb und Transfer in der Unternehmung / M. Stich. – München: FGL-Verl., 2003. – 93 S.

Швець Т.М.

*Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи,
соціальної педагогіки та соціології
Херсонський державний університет, м.Херсон*

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ/ПЕДАГОГІВ У ХЕРСОНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Забезпечення ефективної фахової підготовки майбутніх соціальних працівників/педагогів залежить не тільки від якості і рівня теоретичного навчання, від об'єму знань засвоєних студентами але і від практичної підготовки.

Метою тез є висвітлення особливостей практичної підготовки майбутніх соціальних працівників/педагогів у Херсонському державному університеті.

У закладах вищої освіти України практика є невід'ємною складовою навчального процесу, вона планується і проводиться на основі наказів Міністерства освіти України, а також Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України від 08.04.93 № 93 її терміни регламентуються навчальними планами.

Відповідно до Положення систему наскрізної практики складають такі її основні види: навчальна, виробнича та переддипломна. Мета зазначених видів практики – оволодіння студентами сучасними методами, формами організації професійної діяльності; формування у них практичних умінь і навичок у процесі виконання програми практики та її завдань.

Важливим завданням професійно-орієнтованої практики на думку Р. Вайноли є «розвиток індивідуальних, професійних, творчих здібностей майбутніх фахівців, розвиток їх

Наукове видання

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ ВИКЛАДАЧА ВИШУ: ЗДОБУТКИ ТА ІННОВАЦІЇ

Збірник наукових праць

ISBN 978-617-7783-23-6

Підписано до друку 09.10.2019 р. Формат 60х 84/8.

Гарнітура Georgia.

Ум. друк. арк. 6,88. Обл.-вид. арк. 7,4.

Замовлення № 1295.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:

серія ХС № 48 від 14.04.2005

видано Управлінням у справах преси та інформації

73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.

Тел. (050) 133-10-13, (050) 514-67-88

e-mail: printvvs@gmail.com